

FOLK OG LAND

NR. 20 — 18. ÅRGANG

LØRDAG 1. NOVEMBER 1969

LØSSALG KR. 1,50

Fanebust bruker skarp lut på Høyesterettsdommere

I sin siste brosjyre «Jeg anklager Høyesterett.»

Vi nevnte i forrige nummer at Toralf Fanebust hadde sendt ut en ny brosjyre: «Jeg anklager Høyesterett. Den som selv ikke er ren kaster den største sten.» Brosjyren tar seg i tur og orden av en rekke høyesterettsdommere og deres forhold i forbindelse med den såkalte Fanebust-saken.

Han minner innledningsvis om at han allerede i oktober 1946 i sitt lille månedsskrift «§ 100» spurte om når Pål Berg, Solem & Co. skulle «svare for sine lovbrudd og rettsbrudd.» Grunnlaget for dette var at de begge var dommere i Høyesterett og at de begge under og etter okkupasjonen gjentatte ganger forbrøt seg mot «Lov om straff for handlinger som påtales ved riksrett». I denne lov heter det bl. a i § 17 at «Det medlem av Høyesterett som a) meddeler noen part veiledning eller råd i en sak som står for Høyesterett, eller b) i noen betenkning eller innstilling medvirker til noe som er stridende mot grunnlov eller lovgivning, straffes med bøter eller hefte eller fengsel inntil 10 år.»

Og når de to rammes av dette, hevder Fanebust, så er det fordi de anordninger de sammen med andre har foranlediget, i høy grad strider mot konstitusjonen (Grunnlovens § 17). «I følge den er det Stortinget som skal gi lover, ikke Berg, Solem og Arntzen — uansett om de i en lovløs tid har den freidighet å oppkaste seg til lovgivere.»

Han slår også fast at dette ble stående uimotsagt: «Selvsagt måtte dette falle både de anklagede og deres medskyldige og medløpere innen Regjeringen, Stortinget, rettsvesenet og pressen tungt for brystet. Men alle har de hittil funnet det tryggest å tie og trøste seg til glemselens milde slør. — Kanhende også til en eller annen velvillig professors imøtekommende historieskrivning.»

Nestemann i rekken er høyesterettsdommer Reidar Skau, den bergenske frigjørings-politimester, som lot seg intervjuet av Göteborg-Posten og bl. a. uttalte at

Fanebust gir seg ikke.

«de fryktede og hatete frontkjemperes skjebne er beseglet, — deres dager er snart talte», noe som igjen foranlediget DAGBLADET til å gjengi intervjuet og sette som overskrift at «alle som har medvirket til at nordmenn er drept, vil bli henrettet. Likeledes frontkjemper og angivere». Etter denne uttalelse, som Skau ingenlunde dementerte, lot han seg utnevne til høyesterettsdommer og deltok i behandlingen av landssviksaker, herunder også frontkjemper-saker. Han var også med på å avsi dødsdom.

Fanebust slår fast at: «Ett er ihvertfall klinkende klart: i og med sin første frontkjemperdødsdom hadde Reidar Skau diskvalifisert seg som norsk dommer for resten av sin tid.»

I denne forbindelse avlegger han forøvrig også en visitt hos riksadvokat inn til september 1946 Sven Arntzen, som senere en rekke ganger opptrådte som aktor i Høyesterett i landssviksaker. Og det til tross for at han unnlot å varsle myndighetene om «dommer Skaus» (gåseøynene er Fanebusts) inkompetanse. Fanebust sier om dette:

— «Mange med meg vil utvilsomt anta at aktor Arntzen måtte være seg den tvers igjennom rettsløse tilstand bevisst, men at han (eller både han og de han eventuelt rapporterte til) fant å måtte holde gode miner

til slett spill, da en opprydning ville påføre både Høyesterett, «rettsoppkjøret» og «rettsstaten» en skandale og et rettskaos av ubereknelige dimensjoner og konsekvenser.»

Også den senere, nå avgåtte riksadvokat Aulie får sin beskikkede del av Fanebusts anklager. Han nevner hans påstander om dødsdom, en straff som ifølge gjeldende norsk lov bare kunne avsies mens det var krigstilstand (og da bare ifølge den militære straffelov).

«Hertil kommer at riksadvokat Aulie ikke kunne være kvalifisert til å kreve dødsdom i det hele tatt, all den stund han unnlot å reise tiltale mot en «heimefrontmann» som for sin fornøyelses skyld i fredstid skjøt to vergeløse ranger som han intet annet hadde utestående med enn at de var tidligere tyske soldater. Og kanskje var de ikke nazister heller, mens han som skjøt var å finne i kriminalkartoteket i Oslo.»

Så trekker Fanebust også statsadvokat J. Chr. Melbye kompetanse i tvil på grunn av dennes befatning med det tyske entreprenørfirma NORDAG. «Til sammenligning vil jeg minne om en fattig småbruker som til livets opphold for seg og sine kjør-

(Forts. side 6)

«Dommer» Skau, som Fanebust kaller ham, er en av hovedpersonene i de angrep Fanebust retter mot høyesterettsdommere.

Slik foregikk det i Danmark

Dansk pastor og «mostandsmann» gir drastisk skildring.

Fullt så ordentlig gikk det ikke for seg i virkeligheten, slik denne beretning viser. Bildet er hentet fra en film som ble laget etterpå av de ansvarlige for utskielene. Det viser arrestanter som ikke hadde begrepet at også Danmark var i krig trass i de styrendes livlige kollaborasjon med fienden.

Når sant skal sies så var det ikke bare her i Norge verdenskrigens avslutning førte til en uhørt forfølgelse av antikommunister som under den tyske okkupasjon hadde gitt uttrykk for denne innstilling. Mishandling av fanger og fortsatt forfølgelse etter fengselsoppholdet hørte også til dagens orden — eller rettere uorden f. eks. i Danmark.

I en kronikk i Aalborg Stiftstidende, gjengitt av vår kollega REVISION, skriver således tidligere forsorgssekretær i fengselsvesnet, nå korshærsprest Robert Klok, Ålborg bl. a. dette 27. juli i år:

«Jeg var med i region fem under krigen, men jeg er absolutt ingen helt av den grunn. Krigen ville ha endt med samme resultat også uten meg. Men jeg har sett «frihetskjemper» — altså dem, som hoppet på i siste øyeblikk, — tisse i suppen innen de forbannede landsforrædere skulle mette deres sult med den.

Jeg har kjempet for å skaffe disse folk arbeide når de ble sloppet ut av fengslene, men det var nesten en umulig oppgave, for bak i deres fagforeningsbok sto de: «U.N. unasjonal.» Og fikk vi dem så inn et sted, så kom det før eller senere en eller annen bygutt, som sa: «Ham kjenner jeg da godt, han arbeidet for tyskerne.» Så var det en ulykkelig familiefar som neste gang kom på for-

sorgskontoret i Rosenvængets hovedallé og fortalte at tiltalsmannen hadde sagt til ham, at enten går du, eller også går vi.

Nazist hadde han ganske visst aldri vært. Han visste dårlig nok hva det gikk ut på, men sosialkontoret hadde i sin tid anvist ham arbeide hos tyskerne. Han kunne jo gå og passe på fabrikken innvendig mens det danske politi passet på den utvendig.

Jeg har sett «frihetskjemper», som absolutt aldri hadde drømt om å kjempe for noen frihet, fordi de egentlig ikke visste hva frihet var, hente mannen som hadde vært på den gale siden, mens pøblen sto nede på gaten og hujet og skrek. Når så «frihetskjemperne» kom med den helt forvirrede stakkars mann, skrek de til de ventende gribber: «Nå er det deres tur!» Og så gikk det løs! Gateguttene hadde fritt slag i rettferdighetens navn. Møblene ble flenget istrykker. Maleriene ble skåret i småstykker, konen voldtatt.

Men det er enda å overse (!) — et oppgjør etter en krig vil alltid bli skjebnesvangert. Det jeg ikke kan glemme er den ubarmhertighet som ble vist mot barna i skolen. De elsket jo deres far. Det gjør man i den alder, kanskje hele livet, men som stor gutt eller pike er man særlig følsom. Jeg

(Forts. side 6)

FOLK OG LAND i 1970

Så er vi snart ved års ende igjen og styret har drøftet utgivelsen i 1970 — bladets 19. årgang. Det ville være uansvarlig ikke å regne med betydelig sterkere utgiftsøkning enn den de borgerlige partier før valget fant det nødvendig å antyde som følge av innføringen av merverdiavgift fra 1. januar 1970. Selve bladutgivelsen blir vel riktignok ikke pålagt merverdiavgift, men økede utgifter slipper vi ikke fra. Det er allerede bebudet slike på en rekke områder som direkte berører oss.

Slik forholdene hittil har ligget an måtte vi holde en abonnementspris på kr. 75,— pr. år for å dekke utgiftene — uten annonser som vi er. Vi har dog holdt oss til en nominell pris på kr. 40,— og resten er blitt dekket av bidrag vi har mottatt i tillegg til bladpengene. Fra nyttår av vil forholdene altså bli enda vanskeligere.

Under disse forhold har styret funnet å måtte heve den nominelle abonnementspris til kr. 50,— pr. år, idet denne tikroningen pr. år ekstra sikkerlig ikke vil være synderlig merkbar slik forholdene nå engang er i inflasjonsnorge og med forestående økning av lønninger og trygder. Som før må det imidlertid også adskillig ekstra støtte til for at det hele skal gå. Så vi regner med at de mange som hittil har betalt kr. 50,— (kr. 40,— + bidrag) nå vil betale kr. 60,— og at de som har anledning til å yde mere også gjør det som hittil.

Som tidligere vil vi imidlertid la studenter og skoleungdom få bladet for halv pris, og er det andre hvis økonomiske forhold er slik at det virkelig er påkrevet med en moderasjon, så skriv til oss om saken. Vi er ikke urimelige og skal nok finne en ordning.

For dem som ønsker bladet tilsendt i lukket omslag blir det som før et tillegg i abonnementsprisen på kr. 10,— pr. år til dekning av de økede portoutgifter ved slik forsendelse.

Fra nyttår av må vi ellers øke løssalgssprisen til kr. 2,— — ikke mere enn to trikkebilletter etter dagens pris, og det er allerede bebudet forhøyelse — og det burde vel bladet være verdt. Løssalgssprisen bør jo også stå i rimelig forhold til abonnementsprisen.

Med dette nummer følger da en postgiroblankett for innbetaling av bladpengene for 1970, og vi ber våre abonnenter om å gjøre bruk av den ved leilighet, men naturligvis helst så snart som mulig så det ikke blir glemt.

Så håper vi da på godt og trofast følge også i året som kommer slik at utgivelsen kan fortsettes uten innskrenkninger til glede for alle parter.

FORSVUNNET DER OGSÅ!

En lang rekke viktige dokumenter i forbindelse med okkupasjonstiden i Norge — og tiden forut for den! — er som kjent forsvunnet, dels hemmeligholdes de på en usømmelig måte og dels er de bragt av veien. Nå ser det ut til at dette ikke er et spesielt helnorsk system, selvom ingen vel har drevet det så langt som Norge. Iallfall heter det i en melding: Ifølge britisk lov blir hemmelige kabinett frigitt eller en kabinett frigitt eter en karenstid på 30 år. Etter utløpet av 1968 ventet historikere derfor med den aller største interesse på frigivelse av dokumentene fra 1968, som ville kunne kaste lys over de virkelige årsaker til verdenskrigen. Det var jo i dette år Chamberlains av-

spenningsforsøk fant sted. Nå meddeler imidlertid Foreign Office i London at akkurat dette betydningsfulle bind av hemmelige akter desverre er forsvunnet. På samme måte som den norske militære undersøkelseskommisjons innstilling, for å nevne bare noe.

MEN GUSLOFF-MORDEREN GÅR FRI

I Sveits har man ilg. en melding gitt David Frankfurter, jøden som drepte den sveitsiske Landesgruppeleider Gustloff i 1936 fri innreisestillatelse igjen. Han ble i 1936 idømt 18 års tukthus og livsvarig landsforvisning, men livsvarig varer altså ikke så lenge i Sveits som i Nederland. Og dessuten var jo ikke Frankfurter tysker.

Bakgrunnen for NATO

Jeg må få lov til å komme med noen bemerkninger om NATO som jeg ikke kan huske å ha sett fremsatt før.

Etter min mening er NATO noe annet og mere enn det det hevdes i den gjengse pro- og contradiskusjonen. Bakgrunnen for NATO er det spente forhold mellom øst og vest, men USA har lagt inn i den en skjult hensikt, nemlig den å virke som en mektig dekkororganisasjon for hensikter som USA ikke åpent tør vedkjenn seg.

Det er en gammel angelsaksisk metode å lage overenskomster, fredsslutninger og avtaler med hensikter som ikke partnerne finner i noen av dokumentets klausuler. En slik overenskomst i gigantisk målestokk er NATO. I sin virkemåte er den blitt et mektig virkemiddel for USA's friere spill. NATO's hemmelige hensikt er å pasifisere og nøytralisere områder og land som lett kunne ha vokset frem til et tredje alternativ i verdensspillet. Det ville ha gjort USA mindre handlekraftig.

Til i dag har USA ikke behovet å føle seg hemmet av denslags hensyn. Men med Frankrike (de Gaulle) som forlengst har gjennomskuet NATO, og med Vietnam-krigen, har et tredje alternativ vokset seg frem i folkene, noe som tildels binder USA så sterkt at NATO ikke lenger er det instrument som USA har kunnet spille under dekke av. NATO er forlengst iferd med å sprekke fordi USA har drevet sitt spill for langt.

Jeg tror NATO's skjulte hensikter kommer klarest frem ved å stille et spørsmål: Hva ville USA ha sagt hvis Tyskland i sine mektige dager hadde tillatt seg å landsette tropper i fremmede verdensdeler for å forsvare sine internasjonale interesser?

Her ser vi den virkelige side av NATO: En objektiv vurdering av USA's hensikter er umuliggjort i NATO-landene. I og med avhengigheten iflg. NATO har vi mistet retten til å ta reelle objektive standpunkter eller å undersøke på fritt plan muligheter for selvstendige alternativer med bestemmende innflytelse på verdensbegivenhetene.

Derfor: NATO lammer oss istedenfor å styrke oss, og med oss mener jeg Europa.

R.

Det rätta er evigt: ej rotas där ut från jorden dess trampade lilja. Erövrar det onda all världen til slut, så kan du det rätta doch vilja.

(Essias Tegnér)

En omvendt jødes avsløringer

Romania er som kjent et av de land Vestens avspenningspåvisere setter sin lit til. Sammen med Tsjekkoslovakia naturligvis. Hva en kan vente seg fra den kant fremgår vel når sistnevnte angår av bøker Olga v. Barényi har skrevet om dødsdansen i Prag i 1945, et blodbad uten like med almen delttagelse fra tsjekkisk side. Når det dreier seg om Romania, så har rumeneren E. Wurmbrandt skrevet en bok «Kristen i rumensk fengsel» (Nomi Forlag 1967), som kan gi et passende utgangspunkt for overveielser.

Wurmbrandt er jøde, men omvendt til kristendommen. Han ble i 1946 ansatt ved den Norske Israelmisjon med Romania som arbeidsfelt. Han ble i 1947 kidnappet der på åpen gate, og satt i forskjellige fengsler til 1956. Men ble i 1958 igjen fengslet og satt denne gang til 1964. Etter den siste løslatelse ble han av sine venner rådet til å dra fra landet for å kunne fortelle den vestlige verden om religionsforfølgelsene under det kommunistiske styre. Hans venner samlet inn kr. 50.000 som ble krevet som løsepenge for å slippe ham ut av landet. Som offisiell avskjedshilsen medfulgte den trusel, at hvis han talte mot det kommunistiske styre i Romania, ville leiete gangstere likvidere ham for en pris av 1000 dollars eller ødelegge hans rykte i vesten ved å diktet opp penge- eller sexskandaler om ham.

Denne trusel tiltross begynte Wurmbrandt en rekke taleserier i kirker og ved universiteter over hele Europa og i Amerika, nettopp mot kommunismen. Men, sier han i sin bok, tilhørerne trodde ham ikke. De sa: «Kommunismen hos oss er helt annerledes. Våre kommunister er så få og så harmløse!» Ja, kirkeledere i de vestlige land rådet ham sågar til bare å preke evangeliet og unngå angrep på kommunismen!

Wurmbrandts omvendelse til kristendommen virker fortettet ekte. Følgelig må en tro på hans beskrivelser av de redselsfulle forhold i de rumenske fengsler. Våre landsmenns opphold i f. eks. Sachsenhausen, politiets fangeleir og andre leirer som f. eks. Grini blir simpelthen litt av en solskinnsfortelling i sammenlikning. Det er helt sjokkerende å lese om hvor overdådig det onde i mennesker kan oppetre i gitte tilfeller. Bokens ekthet kan vel også understrekes ved at så mange medfanger, navn og yrke er oppgitt. Det dreier seg om intel-

lektuelle personer stort sett, som høye geistlige, høye politikere, høye offiserer og andre.

Samme fangemiljø, og like sjokkerende, har en russisk pedagog, fru Jevgenija Ginzburg beskrevet i sin bok «Den bratte veien» (Gyldendal Forlag 1967). Forfatterinnen var fengslet i hele 18 år! Begge bør leses og tas visdom av. Den anbefales spesielt til formannen i det norske kommunistparti, Reidar Larsen, og fhv. stortingsmann, Gustavsen, samt deres proselytter.

Det eneste aber ved Wurmbrandts bok er at den har noen hint til tyskerne om de evindelige gasskamre og tysk såpeproduksjon av fangelik — det siste oppfrisket propaganda fra første verdenskrig, forlengst bekjent fra britisk side å være løgnpropaganda. Det tør imidlertid hende at Wurmbrandt må ha gått med på denne hestehandel for at løsepengene kunne skaffes tilveie. For kan han selv som jøde i et land som deltok i verdenskrigen på tysk side tro på alt det han beretter?

Begge bøker er meget godt skrevet og dertil ulidelig spennende.

A.

*Derfor er loven maktesløs,
og retten kommer aldri frem,
for ugudelige omringer den
rettferdige,
derfor kommer retten frem
forvendt.
(Habakuk 1, 4.)*

*Hvad gjør det at vi baanes
og jages fra Plet til Plet,
når inde i Hjertets Kammer
det brisker, at vi har ret.
(Jeppe Aakjær)*

*Her spyrst no minst um kva mange
lika,
mot rett og sanning må allting vika.
Det gjelder lite um tungt og lett:
det gjelder beinast um rangt og
rett.
(Ivar Aasen)*

OGSÅ BØKER FRA DE NORSKE FORLAG

kan heretter bestilles gjennom FOLK OG LANDS BOKTJENESTE til vanlig bokhandlerpris. Forsendelsesomkostninger kommer naturligvis eventuelt i tillegg.

Å bestille Deres bøker gjennom FOLK OG LAND er også en støtte til bladet.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

«Blücher» nok engang!

Det var, som Ralph Hewins ganske riktig bemerker i sin bok om Quisling, dessverre ikke meget å skryte av under Norges krig fra april 1940 til våpenstillstandsavtalen for verdenskrigens varighet ble undertegnet i Trondheim 10. juni samme år. Så det er ganske naturlig at det gjøres blest omkring det lille som var.

Derfor er det naturligvis også med god grunn at AFTENPOSTEN i forbindelse med sersjant Rækkens død nylig frisker opp igjen det som hendte da det tyske flaggskib «Blücher» ble senket utenfor Oscarsborg. AFTENPOSTEN har såvisst sløset med patriotisk ære og berømmelse til så mange som fortjener det langt mindre enn den ene av kanonkommandørene ved hint batteri på Oscarsborg 9. april 1940.

Men — man skal ikke overdrive heller — spesielt ikke når det går ut over andre. En får av bladets store artikkel inntrykk av at det var sersjant Rækken som bar hele Norges kortvarige og altså lite gløverdige krig. Og det er naturligvis ikke riktig. Rækken gjorde, som en god del andre, sin plikt og kanskje vel så det.

Nå forstår vi jo hvorfor AFTENPOSTEN føler slik trang til å hedre spesielt sersjant Rækkens minne på den ne måte. Det henger naturligvis sammen med boken til Hewins det også og med Løbergsaken. Det gjelder for bladet å redusere løytnant Bonsaks innsats mest mulig — og det lykkes faktisk i den grad at han ikke engang nevnes! Dette fordi Bonsak — i motsetning til AFTENPOSTEN tydeligvis? — viste dårlig «nasjonal holdning» ved å gjøre det beste ut av situasjonen da krigen høytidelig var avsluttet og fordi Hewins i sin bok har æret Bonsak for senkningen av «Blücher».

Vi synes oppriktig talt ikke det er så avgjørende hvem som gjorde hva på Oscarsborg dengang, og vi kan nok være enig i at Hewins på sin side gjorde det samme som AFTENPOSTEN nå har gjort: å gi en enkelt mann for stor ros.

Det faktiske forhold var jo at sersjant Rækken var kanonkommandør, mens løytnant Bonsak som batteriets nestkommanderende oppholdt seg ved kanonene — og ikke i kommandoplassen hvor batterisjefen var — og at han personlig måtte gripe inn og avfyre to kanoner fordi mannskapet var uøvet. Rækken klarte sin jobb uten hjelp.

Det mest rettferdige er vel å si som den anstendige offiser og batterisjef, nåværende major Sødem, sa det i Løbergsaken, at han ikke hadde lagt merke til hvor Bonsak befant seg under ildgivningen, men at det nok måtte være uriktig å gi en enkelt mann æren for senkningen, som ikke var noen enkeltmannsinnsats. Alle gjorde sin plikt og alle har del i æren.

Under disse omstendigheter lyder det temmelig fantastisk når AFTENPOSTENS besynderlige militærmedarbeider Leif Bøhn for ramme alvor foreslår at det skal reises både bauta over og settes opp minnetavle om sersjant Rækkens innsats 9. april. Riktignok er det vel kanskje ut fra det statsminister Abraham Berge pleiet å si i sin tid, at fanden spare lampekupler i sommervarmen, men likevel! For konsekvensen må jo bli en ny bautainflasjon. Det er jo nemlig klart at skal senkningen av «Blücher» minnes med bautaer og slikt, så kommer man anstendigvis ikke forbi å reise bautaer også over befestningenes ansvarlige sjef, over batterisjefen og over den misliebige løytnant Bonsak.

Fangesambandets
takk

Ikke til oss likeverdige i patriotisme, men til en av sine egne, vel en av de mest hatfulle fra Stortingets talerstol etter 1945, Sverre Løberg. Han som i disse årene utrettelig har utgydt edder og galde over oss liggende under den jernskodde hæl. En grøsser over slikt hat, det virker umenneskelig. Men denne umenneskelighet takkes han altså for! Det er simpelthen ikke til å forstå, og slett ikke idag, hvor så mange sannheter er dukket opp, og vil dukke opp, som klargjør NS-medlemmenes rene motiver for å berge land og folk etter krigens avslutning.

Vi i Quislings heimefront har alltid hatt og vil alltid ha den gode sovepute som en god samvittighet gir. Men hvilken samvittighet må de i kongens heimefront ha kontra oss, belyst av alle de historiske sannheter som er fremkommet, og sist i Jacobsen-Løbergsaken? Når de kan takke Løberg over vunnetsak på tvilsomme premisser? Vi — medborgere i patriotisme — har såvisst ikke drømt om å frata dem all den virak som ble dem til del etter 1945. Såvel i panygyrisk presse og litteratur som i økonomisk støtte av ymse slag, hvorav den fra Tyskland, som av dem vitterlig ble betraktet som deres fiende, — slett ikke er å forstå. For skulle ikke nå omsider, de i kongens heimefront glede seg over at vårt folk i tillegg til deres antall hadde 60—70 000 andre patrioter som nå forlengst burde vært anerkjent av dem som likeverdige? Eller er virkelig alle løbergere så små, at de tross alle oppdukkende historiske sannheter, vil fastholde at de var Norges eneste marg da ulykken kom over landet? I så fall setter de stygge flekker på sin patriotisme, flekker som vil forbli u-vaskbare i norsk historieskrivning.

A. H.

Månadsbladet
FRIHUG-

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spannende fylgjetonger, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 30,-. Postgiro for bladpengar 80 821. Prøvenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgjevar: Erling Seim,

K i n n

En bok om Bonn

Gammelkjent nedvurdering av tyskerne,
men servert i frisk og krydret sausJohn le Carré: En liten by i
Tyskland. Aschehoug.

Det er såvisst ikke noe iveien med spenningen i den nye bok av forfatteren til verdensslageren «Spionen som kom inn fra kulden». Og rent litterært sett ligger nok denne bok også på et høyere plan.

Men en gripes like fullt av ny forbauselse over hvor utryddelig og monomant tyskerhatet fremdeles er i store kretser i England — på samme måte forøvrig som i USA. Om igjen og om igjen får en servert i forskjellige anretninger tyske vitenskapsmenn, som engang forlystet seg med eksperimenter med levende mennesker, men som på en eller annen mystisk måte likevel har unnsilpet den ville jakt som har pågått verden rundt på dem, først i regi av seierherrene og senere i vesttysk regi. Og ikke nok med det, de spiller fremdeles en stor rolle! Det er forstått det samme opplegget som fjernsynets Kjell Arnljot Wig brukte i en slags kriminalroman han utga og som også var temaet i Fjernsynets første «Taxi»-episode.

Men, all denne nedvurdering av tyskerne, all denne rent karikaturmessige fremstilling av mennesker og forhold i etterkrigstyskland også, ville vel ikke vært tilstrekkelig til å fremkalle det store begeistringsskriket fra DAGBLADETS anmelder av boken. Den har også en ganske tydelig og dårlig skjult brodd mot politiske hendelser i Vesttyskland av i dag, nærmere bestemt mot det nasjonaldemokratiske parti. Påny males spøkelset med det marsjerende, brutale Tyskland ledet av gamle nazister frem til glede og fornøyelse nettopp for DAGBLADET, som jo har drevet denne trafikk utrettelig gjennom sin Tysklandskorrespondent. Og jøden som skal hevne fortids urett mangler heller ikke i boken.

Vi synes ikke dette er så interessant, fordi det jo bare er en avglans av krigspropagandaen og lite har med virkeligheten å gjøre. Da er forfatterens skildring av britisk utenrikstjeneste og dens funksjonærer av betydelig større interesse. Og der er nok også forfatteren på mere kjent og fast grunn ettersom han selv har arbeidet i denne tjeneste i årrekker, bl. a. også i Secret Service. En må ha lov til å anta at det her ikke dreier seg om karikaturer, men om typer og forhold hentet fra virkelighetens verden. Påny blir en da slått av det britiske personales utrolige arroganse og av den mangel på karakter som har gitt seg så sorgelge utslag gjennom de mange forræderske spionhistorier nettopp i denne tjeneste.

Boken avslører i denne og andre henseender litt av hvert for dem som ikke gripes slik av spenningen at de forsømmer å lese mellom linjene. Vi fester oss blant

annet ved de avslørende glimt den gir av de seirende makters spill i dette demokratiske «selvstendige» Bundestyskland. En av de britiske ambassadefunksjonærer i Bonn kommer for eksempel med dette hjertesukk:

«Det var en gang, tenkte han vemodig, da krisene kom enkeltvis. Det var rabalder om Berlin korridoren, russiske helikoptere som drev ertelek langs sonegrensen, en tautrekning med firemaktskomiteén i Washington. Eller det var intriger: et mistenkt tysk diplomatisk initiativ i Moskva som måtte kveles i fødselen — — —»

Det ble da også kvalt så grundig at tyskerne senere har fulgt His Masters Voice så trofast at tysk gjenforening nok kan skrinlegges for lange tider fremover. Man vil erindre at den vesttyske sendemann i Moskva ble fjernet fra sin stilling fordi han satte Tysklands interesser foran USA's (og det britiske halehengs).

De mere og mindre skakkjorte personene i denne boken legger ofte frem sin livsanskuelse på en høyst fornøylig måte, som for eksempel slik:

«Både vi og tyskerne har vært igjennom demokratiet, og ingen har rost oss for det. Det er som å barbere seg. Ingen takker deg fordi du har tatt skjegget, ingen takker deg for demokratiet. Og nå er vi havnet på den andre siden. Demokratiet var bare mulig under et classesystem, det er grunnen, det var noe de privilegerte tillot folket å drive med. Vi har ikke tid til det lenger: et lysglimt mellom feudalstyret og automasjonen, og nå er det borte. Hva har vi igjen? Velgerne er isolert fra parlamentet, er isolert fra alle. Statsstyre gjennom taushet, det er slagordet. Statsstyre gjennom fremmedgjøring.»

Vi synes dette var en både god og treffende klarlegging av begrepene!

Som sagt: boken er i høy grad leseverdig. Og forfatteren klarer å holde leserne i spenning helt til siste slutt før den forbausende (og vel utrolige) løsningen avsløres. Og tyskerhetsen og nedvurderingen av alt tysk er en jo så vant til at en nok kan bære over med det nok engang.

Siegfried.

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapeleg samvær.

Møtetid kl. 19.30.

LÆR AV SUF!

Man kan si og mene hva man vil om SUF, men en ting må alle være enige om, aktive er de som få. Venstre-radikalerne vet å besette nøkkelstillinger innen alle organisasjoner de er interessert i å bruke, på det område har andre politiske grupperinger meget å lære.

SUF har fullstendig overtatt Solidaritetskomiteen for Vietnam. Hovedkomiteen i Kampanjen Norge ut av NATO og andre organisasjoner med lignende tilsnitt...

Det er ikke store antall SUF-ere som gjør utslaget i disse og tilfeller ellers, men deres iver og arbeidsinnsats som bringer dem til målet. Undergravningsvirksomhet og manipulering innen organisasjonslivet er et gammelt knep for å skaffe seg makt og innflydelse. Derfor er det også veien å gå for grupperinger på motsatt fløy i vårt politiske spektrum.

Vi venter å høre at Nasjonal Ungdomsfylking og andre nasjonalsinnede organisasjoner gjør seg bemerket i det politiske liv og ikke faller i dvale. Det er såvisst nok av anledninger bare initiativet er tilstede.

FREMMEARBEIDERNE ANGRIPER KØBENHAVNERNE

Vi i Norge har ennå ikke følt fremmedarbeiderne som et problem, slik det er blitt i våre naboland.

FOR UNGDOMMEN

Red.: Halvard M. Paasche

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring huset.

København har f. eks. mer enn 3 000 arbeidstakere av syd- og øst-europeisk opprinnelse. Antallet er dermed blitt så høyt at de har begynt å provosere byens egentlige innbyggere. Dette har i flere tilfeller ført til omfattende håndgemeng mellom den stadig økende mengde utlendinger og københavnere.

Sistledene angrep sydlandene en del av byens ungdom, melder Politiken. Men de sistnevnte var tydeligvis forberedt på å forsvare seg, for de hadde sine sykkelkjeder og andre våpen klare, slik at det kom til større slagsmål. Politiet klarte ikke å stagge slåsskjempene før en gruppe behjelmede konstabler ble utkommandert.

Vi her i landet har ennå ikke vært vitne til lignende opptrinn, men det kommer den dag utlendingene føler seg sterke nok til å provosere innbyggerne, f. eks. i Oslo, hvor antallet er stadig stigende.

ADOLF HITLER

organiserte Riksdagsbrannen i 1933, fremholder en «forskergruppe» i Paris. Hensikten med brannstiftelsen var å narre verdensopinionen, sies det videre. Denne gruppe skal være sammensatt av eksperter i historie, kriminologi og teknologi. Det fremgår av meldingen at navnene på dem som stod bak brannen skal offentliggjøres senere i denne måned. Når man vet at slike «ekspertuttalelser» blir bestilt av grupper som på forhånd bestemmer svaret, er resultatet gitt. Meldingen blir nok ingen bombe.

Rent bortsett fra at tyske undersøkelser — offentliggjort i det britisk-stiftede «Der Spiegel» — uomtvistelig har bevist at brannen virkelig ble påsatt av den dømte einzelgänger-kommunist van der Lubbe og at hverken kommunister som sådanne eller nasjonalsosialister hadde noen befatning med saken.

FORBUNDS DAGSVALGET SETT GJENNOM NRK

Søndag den 28. september gikk det vest-tyske folk til valgurnene. Dette valget må sies å ha vært det mest interessante i Forbundsrepublikkens historie. Kampen stod først og fremst mellom SPD og CDU/CSU, som har hatt den største tilslutning blant velgerne. Tilslutning hadde også et av småpartiene, NPD. Riktignok hadde partiet ingen sjanse til å komme i regjeringssposisjon, men det man fryktet var at partiet ville bli representert i Bundestag. For at dette skulle bli en realitet, måtte NPD få 5 pst. eller mer av velgermassens tilslutning. Men valget resulterte ikke i representasjon, mye på grunn av de vensterradikales pøbelopptreden ved partiets møter.

Valget ble også behørig kommentert i NRK (TV). Som programleder satt Jahn Otto Johansen, ekspert på østblokkpolitikk, og tilsynelatende koste seg over na-

på oppslutning. Det bør oppsjonaldemokratenes mangel lyses at NPD står for Nationaldemokratische Partei Deutschlands. Johansen benyttet svært ofte og i en meget spottende tone uttrykket «ny-nazistene» om partiet. Det var merkelig han ikke brukte vendinger som «fascistsvin» og «nazipakk». Under sendingen kom kommentarer som tydelig viste stor mangel på objektivitet, og ellers uttrykk som: «Heldigvis kommer ikke «ny-nazistene» inn i Bundestag». Han hadde jo grunn til å kose seg, så rød som han er. Jeg må få lov å påstå at Jahn Otto Johansen var så subjektiv som det overhode gikk an å bli som programleder. Han har sine personlige meninger om NPD, javel, men som programleder må han forsøke å holde dem for seg selv.

Sveriges radio kommenterte også valget meget grundig, men der finnes mere objektive programledere. Der benytter man seg ihvertfall av partiets egentlige navn.

Neste gang politiske program blir debattert i TV, må NRK sørge for saklige kommentatorer. DET ER ET KRAV!

S. S.

KUNSTEN I RADIKALERNES TJENESTE

De ultraradikale på venstrefløyen har lenge dominert norsk kulturliv, det er noe som alle vet. Men det

(Forts. side 7)

Slik kom Hitler til makten

Vi frisker opp litt som synes glemt i dag.

På bakgrunn av alt det som er servert i skolebøker, i presse og kringkasting gjennom de siste 25 år kan det forekomme spesielt ungdommen utrolig at Hitler kunne komme til makten i et Tyskland hvor så å si alle i dag synes å ha glemt fortiden. Det kan derfor være grunn til å gi en mere nøktern beretning om det som virkelig skjedde i Tyskland fra Versailles til Hitlers maktovertagelse.

I

Når man sier at den nasjonalsosialistiske tankegang allerede fantes før, og uavhengig av Adolf Hitler, så er dette riktig. Mere avgjørende er det at den nasjonalsosialistiske idé slik den ble det bærende prinsipp i Det tredje Rike, bare var mulig og kan forstås ved å følge gangen i utviklingen av mennesket Adolf Hitler.

Hitler har selv skildret denne utviklingen i sin bok «Mein Kampf», som riktignok alle og enhver skriver og taler om — og forvrenger —, men som få av de talende og skrivende har lest. I denne bok ser man

hvorledes Hitler har båret med seg kimen til alle grunnidéene for sine senere kamper ut fra det tyske Østerrike i førkrigstiden. Den tyske nasjonalisme i disse østerrikske grenseland var rettet mot habsburgerne. Det vil si, at den ikke var bundet til dynastiet i motsetning til den daværende patriotisme i det tyske moderland. Den østerrikske nasjonalisme var bygget på at folket sto over staten. Men mens den stortyske bevegelse i Østerrike forble borgerlig-parlamentarisk og så bort fra avgrunnene i de sosiale spørsmål, ble den unge Adolf Hitler gjort grundig kjent

med disse sosiale spørsmål gjennom sitt eget levnetsløp. Han var sønn av en lavere embetsmann og ville bli kunstner, maler eller arkitekt. Men uheldige omstendigheter og trange kår tvang ham først ned blant de brede arbeidende lag. På den måten ble han gående mellom to sosiale verdener, men ble likevel ikke sosialdemokrat. Imidlertid innså han hvor vanskelig disse lag kunne rives med av de metoder som den gamle borgerlige nasjonalisme brukte. Og i den bevegelsen som Wiens daværende store borgermester dr. Karl Lueger skapte, lærte han å kjenne en bevegelse som forsøkte å rive disse masser løs fra sosialdemokratiet med kristelig-sosiale og antisemitiske retningsslinjer.

Naturligvis vil det være galt å se Adolf Hitler som politiker allerede i tiden før første verdenskrig. Hitler dengang var en kunstner som forbandt det østerrikske gemytt med en lidenskapelig kjærlighet til det tyske rike. Så kom han i 1912 til den sydtyske hovedstad og

kunstby München, som ble hans annet hjem. Da så første verdenskrig kom, rykket han som frivillig i felten i et bayersk infanteriregiment. Og i disse 4 år vokste han seg fullstendig inn i det tyske rike, i disse 4 år forente østerrikerens fantasifulle kunstnernatur seg med den hardhet og disiplin som preget den tyske soldat.

Som ukjent soldat blant millioner som i taus lydlighet gjorde sin plikt, var Adolf Hitler med i hele krigen. Først da han som gassblindet på lasarett i Pasewalk 10. november 1918 opplevet det annet tyske rikes sammenbrudd, fikk hans liv den avgjørende impuls. Fra denne dag av ble soldaten Adolf Hitler politiker.

I mars 1919 kom han til München som korporalen i det tyske Reichswehr. Dette München i tiden etter revolusjonen spilte en avgjørende rolle i tysk politikk. Her nådd sin ytterste grense i en hadde den røde revolusjon sovjetrepublikk hvor notoriske forbrytere førte et kort, men uforglemmelig skrekkelig regimente. Men her kom da

også utviklingens tilbakeslag desto kraftigere. Fra München i maidagene i 1919, hvor Leviné, Landauer og Egelhofer falt for skuddene fra «den hvite garde», vokste det frem et nytt Bayern. Det oppsto i skikkelse av oberst Epps frikorps, av politiet som Poehner reorganiserte, etter Kapp-kupet i Berlin, i en regjering under den konservative embetsmann Gustav von Kahr, han som dengang av den fornuftige befolkning ble ansett for å være befrieren fra anarkiet.

I skyggen av dette politiske system og under beskyttelse av politipresident Poehner og hans medarbeider dr. Frick, organiserte i 1920 alle de seg som hadde erklært Weimar-republikken krig: de nordtyske skibbrudne fra kuppet, som Erhardt og Bauer. Og general Ludendorff. Og Adolf Hitler med sitt Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP).

Adolf Hitler var gått inn i dette parti i 1919 som medlem nr. 7. Han er altså formelt sett ikke dets grunn-

(Forts. side 7)

Krigsutbruddet for tredve år siden

Den tyske publisist Lothar Greil
legger frem en annen historisk sannhet enn den autoriserte.

Typisk polsk propagandaplakat før krigen med Tyskland tok til. Det var da polakkene talte om å marsjere mot Berlin.

Sjokket som meldingen om den overraskende avslutning av en tysk-sovjettisk ikke-angreps-pakt 23. august 1939 utløste gjorde de fleste tyskere alvorlige og ettertenksomme, skriver den kjente tyske publisist Lothar Greil i en artikkelserie i DEUTSCHER ANZEIGER. Inntil dette tidspunkt hadde man tillitsfullt trodd at det ville lykkes riksregjeringen å opprettholde freden. Nå skjenket man de utenrikspolitiske farer større oppmerksomhet. Man begrep at Berlin forsøkte å sprengte en total innkretsing og å hindre Polen sammen med vestmaktene i å forfølge ytterligere krigshensikter. Det skulle imidlertid meget snart vise seg at «Pakten med djevelen» var en feilspekulasjon.

15. august 1939 hadde den polske sendemann i Paris, Lukasiewicz, erklært dette, som ikke kunne misforståes: «Det vil bli den polske hær som faller inn i Tyskland på krigens første dag.»

På den 25. zionistkongress i Genf. (16. til 25. august 1939) hadde presidenten for «Jewish Agency», Chaim Weizmann forkynt jødedommens beredskap til «i den kommende verdenskrig» å forsvare «demokratiet» og derfor å samarbeide med England. Denne «Kongressens bistandserklæring» ble skriftlig overlevert til den engelske regjering og også bekreftet i en note fra Weizmann til den britiske premierminister Chamberlain 29. august med disse ord: «Jeg ønsker på den mest ettertrykkelige måte å bekrefte erklæringen om at vi jøder

vil stå ved Storbritannias side og vil kjempe for demokratiet. Av denne grunn stiller vi oss i de minste og de største ting under den britiske regjeringssammenfattende ledelse. Den jødiske representasjon er rede til straks å slutte en overenskomst for å sette inn all menneskelig-jødisk kraft, deres teknikk, deres hjelpemidler og alle evner på en nyttig måte.»

Denne zionistiske krigserklæring ble fulgt av en proklamasjon fra Palestinas jødiske rabbiner til den engelske konge, og den talte om «jødedommens mest dyptfølte velsignelse og inderligste bønner for Englands seir —»

Da den britiske garanti 25. august ble utvidet gjennom en avtale om forbund med Polen, overrasket Mussolini riksregjeringen med den uventede meddelelse at Italia ikke kunne etterkomme bistandsforpliktelsen på grunn av sin militære og økonomiske svakhet. Dagen etter oppfordret den polske generalkommissær for Danzig, Chodacki, Folkeforbundets høykommissær, professor Burckhardt inntrengende til å evakuere sin familie fra Danzig, «da kamphandlinger kan bryte ut hver dag som helst og byen kunne bli bombet.»

Mellom 26. og 30. august misslykkedes alle meglingsforsøk fra Vatikanet, Italia og de skandinaviske land og likeledes anstrengelsene fra riksregjeringen og enkelte franske og engelske diplomater likeoverfor den britiske og den polske regjeringss vilje til krig

Etter avsluttelsen av den

engelsk-polske forbundsavtale var situasjonen ved den tysk-polske grense blitt uutholdelig. Daglig meldte de tyske politi- og grensebeskyttelsesmyndigheter fra Elbing, Köslin, Zandersfelde, Neidenburg, Lauenburg, Meseritz, Lindenhorst, Schneidemühl, Kreuzberg, Beuthen, Gleiwitz, Neu-Vorberg, Deutsch-Eylau, Troppau, Liegnitz og Hruschau om overfall og sabotasje-handlinger fra polske inntrengere på tysk høyhetsområde, brannstiftelser, ildoverfall fra polske soldater på tyske grensevakter og sprengninger av tyske bro- og veistykker av polske pionerer. I løpet av sommermånedene hadde 70 000 tyske flyktninger fra polske inntrengere grensen. Strømmen av fordrevne eller flyktende tyskere fortsatte.

Etter forhåndskonsultering med den britiske regjering anordnet den polske statssjef med overholdelse av den allerede i mars fastlagte mobiliseringstermin 29. august alminnelig mobilisering. De oppmarsjerende polske forband stilte seg rede til angrep. I alt sto 1,7 millioner mann polske tropper ledet av 50 000 offiserer under våpen. Tallet på myrdede tyskere i Polen steg sprangvis fra 200 i mars til 4 000 døde menn, kvinner og barn.

I området ved Posen hadde imens den sterkeste polske hærgruppe under kommando av general Tadeusz Kutrzeba samlet seg. Den skulle ha som oppgave med et raskt støt å renne grense-

(Forts. side 8)

70 000 tyske flyktninger måtte redde seg over grensen fra Polen til Tyskland før Hitler grep inn.

VERA OREDSSON:

Asyl i Norge ... för svenskar?

Glimt fra dagens Sverige er ikke meget oppmuntrende, men er det egentlig så meget bedre her?

En svensk som begär asyl i Norge — detta synes något oerhört. Men det har likväl nyligen hänt. Vår svenska press är förbryllad, en del av svenska folket förargad, men alla tycks känna en viss underlägsenhet krypa fram. Norge — et land som närmast betraktades av oss svenskar som ett U-land. Vi som har det så bra? Hur kan man flytta dit? Har vi det bra? Kan vi svenskar med självaktning säga att allt är bättre än i vårt granneland? Materiellt sett — kanske. Men är inte det materiella en form av måste? Man vill inte

skämma ut sig. Grannen har, alltså är man tvungen att också anskaffa sig detta, bara för att man inte skall känna sig uttittad, föraktad, mindervärdig. Men det börjar gå upp för svensken att det materiella inte betyder så mycket när andra värden går till spillo.

Det är underligt, så fort man kommer till Norge tycks man kunna andas, man känner sig friare. Det har förespeglat många Svenskar den tanken att hit skulle man flytta. Människorna äro enklare klädda. Flickorna mindre spacklade, pojkar mera frimodiga. Livet i Norge verkar vara enklare att leva. Man begär så mycket av oss i Sverige. Man begär så mycket av de hyggliga medborgarna, men inget av de kriminella. Bilarna i Norge ser man knappast några polisbilar, och aldrig upptäcker man några tullare. Ändock verkar laglydigheten större där. Ingen nedskräpning av naturen. Jag försökte att hitta några «svinstior» längs vägen mot Halden, — jag kammade noll. I vårt land är varje parkering nedskräpad med engångsglas, papper, plast och toalettpapper. Personligen hatar jag dessa naturvårdsmarodörer. Så fort man vänder bilkylaren mot Sverige och kommer över gränsen vimlar det av tullare, polisbilar och polishelikoptrar. Inte för att jaga bovar och inte stoppas av

(Forts. side 6)

Asyl i Norge - -

(Forts. fra side 5)

tullen for att jaga narkotikalangare, utan laglydiga jagas och kontrolleras i de oändliga. Man kan ju köra 10 km för fort och man kan ju ha handlat något kilo för mycket av de billiga jordbruksprodukterna i Norge. För kriminella och narkotikalangare finns det som bekant inte tillräckliga resurser så att polisen skall få bukt med dem.

Och de naturliga förutsättningarna för att en stat skall fungera? Vad säger de norska husmödrarna om klappjakten på svenska husmodrar? Varje dag står det att läsa att de har inget existensberättigande, de äro en belastning för staten. För att nå den underbara levestandarden som svenskarna måste ha, äro alla kvinnor tvungna att vara ute i förvärvslivet, så att deras skatter skall kunne täcka statens utgifter. Fostra barn? O, nej, det skall staten sköta om, föräldrarna kan inte fostra dem tillräckligt demokratisk. Med detta menas den helt vänstervridiga anarkismen med pornografi, gruppäktenskap, dalt med kriminella, förståelse för nedsupna individer, skoldemokrati där barnen får be läraren att hålla käften, pacifism, ja allt vad vi anser vara fördärv. Bönderna t.ex. de bortsopas i ett vansinnigt rationaliseringsprogram. Stora arealer ligger redan föräfot och de som äro kvar äro intresselöst hanterade, det märks på de tilltufsade åkerlapparna som visar en otrivsam tillvaro på övergödslad jord. GIFT är lösneordet och allt liv kommer att förintas. Man klagar på överproduktionen av kött och rationalisera bort betesmarken med skogsplantering. Ladugårdarna ruttnar ned. Vad uppstår i stället? DJURFABRIKER!! Man plaserar de arma varelserna i trånga båsar för att köttet skall växa till snabbare. Man stressar hönsen till högre äggproduktion. Många har höjt varnande röster om den ohälsosamma födan som produceras på detta sätt.

I Stockholm kan man beskåda resultatet av demokratiens plantor. De sitter på trapporna och sprutar narkotika i sina ådror. De dräller i den pitoreska gamla stadsdelen, ölstinkande, köar de vid socialvården för att få mera pengar till sprit. De unga skötsamma familjerna? De får avslag på de omskrytade «obligatoriska bosättningslån» när de efter år av köande och kamp om

tillvaron fått någonstans att bo. I Stockholm ser man rasblandningsbarnen leka i sandlådorna och långhåriga individer antasta folk om pengar. På nätterna förstörs lampor, lekplatser och blomsteruppsättningar. Nej, Stockholm är ingen turistattraktion längre, bara ett varningsobjekt för vänstervriden demokrati. Jag vet inte hur det är i Oslo, men här är det omöjligt för en kvinna att gå genom en park eller trafikerad gata efter mörkets inbrott.

Ja, mina vänner i Norge, det är inte alls underligt om svenskar begär asyl i Ertland, med Era böljande sädesfält, Era rena jordbruksprodukter, där man i städerna slipper se porrlitteraturrens skyltfönster som en människoköttmarknad. Nej, Sverige är inget föredömsland längre, utan utvecklas till ett fördömd land.

Vera Oredsson.

Slik foregikk det . .

(Forts. fra side 1)

tror ikke engang en psykiater i en slik sak kan gjøre noe som helst. Kanskje en prest. Under alle omstendigheter er det et blødende sår som skal ha sin tide for å leges, hvis det noen sinne kan leges helt.»

*

Såvidt korspresten. Vi skal ikke her beskjeftige oss nærmere med denne prests godtagelse av plyndringer, mishandlinger og voldtekt som et rimelig resultat man kan «overse» etter en krig — og det til og med en krig Danmark ikke engang deltok i. Det vi, i likhet med REVISON, fester oss ved er at pastoren, som selv oppgir å ha deltatt i en motstandskamp, skylder på alle de nye «frihetskjempere» som strømmet til i siste omgang i Danmark som i Norge. For, sier vår danske kollega: «— de mange «Likvideringer» av sagesløse Mennesker under Krigen kan jo ikke være begaaet af 5. Majs Tusinder Tilløbere.»

Ellers er det vel noen hver her i Norge også som drar kjensel på pastorens beskrivelser av det som «enda er å overse».

Men hånes loven i en samtids
brøde,
da må for slægtens synd
en skyldfri bløde.
(Ibsen)

Fanebust bruker - -

(Forts. fra side 1)

te stein med hest og kjerre for tyskerne og ble dømt for det — som bistandsmann. I pressen ble han lystelig hånet fordi han var klosset til å svare for seg under rettsaken. Han hadde ikke juridicum, ser du!»

Fanebust berører naturligvis stadig forhold i forbindelse med injurienesaken mot ham og det som senere har hendt i denne sak. Det vil føre for langt her å komme inn på de skandaløse forhold innen norsk rettsvesen som denne sak har avslørt og som så å si alle myndigheter har samarbeidet om å holde borte fra rettssalene.

Vi fester oss imidlertid ved det Fanebust skriver om hva «nazisme er:

«I løpet av 1945 (eller senest i februar 1946) offentliggjorde prof. dr. juris Johannes Andenæs følgende:

'Nazisme er en åndsretning med brutalitet, intolleranse, raselovmod, forakt for rettsprinsipper som kjennetegn, — en åndsretning som har smittet mange av dem som har stått aktivt oppe i kampen mot nazismen sterkere enn de kanskje selv er klar over?

Det som er tilstede av levedyktig nazisme i dette land i dag, det finnes neppe blant de slagne menn innenfor eller utenfor fangeleirene. Det finnes blant seierherrene, i alle politiske leirer, over alt hvor intolteransen og brutalitetens ukrutt reiser hodet — og det er der ånden må bekjempes hvis seieren skal bli av varig art.»

Dette viser at professor Andenæs i hvertfall i den tiden hadde en særdeles klar persepsjonsans, hvilket her vil si: evnen til å skjelle mellom åndsretningene, en evne som vel var mangelfull i Norge i etterkrigsårene — også innen Høyesterett, etter som den kunne godta provisoriske anordninger og domme etter rettsstridige «lover» — Og seilte med «dommer» Skau i lasten i 20 år.»

Ellers minner jo Fanebust også om en rekke andre for rettsvikerne temmelig ubehagelige kjennsgjerninger i forbindelse med «Norges fortsatte krig». Han gjengir DAGBLADETS utgydelser om dette i 1940 og han peker på at da oberstløytnant Roscher Nielsen på vegne av Ruge forhandlet med tyskerne om krigsavslutning, så stilte Ruge det krav at tyskerne skulle overta hele Nord-Norge. «Vi måtte for enhver pris unngå at det rykket en annen makt inn der lengst nordpå, og at landet på den måten ble delt mel-

lom to fremmede makter», sa Ruge selv. Fra tysk side var man til å begynne med mest tilbøyelig til å overlate det militære vakthold i Øst-Finnmark til norske militærstyrker. — Men da den norske forhandler Roscher Nielsen fastholdt kravet, ble det imøtekommet fra tysk side. Det ble da truffet den ordning at en norsk militærvdeling skulle besørge vaktholdet foreløpig. Rett nok ble det tyske flagg straks heist der nord, men det ble oberst Faye som fikk kommandoen over den norske vaktstyrken som ble avløst mot slutten av juni. «Men har professor Skodvin husket på å få dette med i sin historiske diktsamling?» spør Fanebust.

Vi blar videre i brosjyren og noterer oss som nevnt en inngående omtale av den injurienesaken som ble ført mot Fanebust for det han hadde offentliggjort om Sven

Arntzen. «Det var forholdsvis pop. å avsløre Stapo's og Gestapos misgjerninger i 1946. — For min avsløring av den største opprulling som forekom i Norge i den tiden, ble jeg belønnet med en uslåelig rekord i injurienesaker: fengsel i 9 måneder». Hva har så Høyesterett med dette å gjøre? jo:

«I følge Andenæs er rettssikkerheten så betryggende i dette land bl. a. derved at enhver sak som er pådømt i lavere rett, kan ankes inn for høyere rett. Unntatt herfra er rene bagatellsaker og krangel om mindre enn kr. 500,—

Påtalemyndighetenes injurienesak mot meg ble blåst opp til å være «kompromitterende for rettsoppgjøret og en skandale for Norge», dersom jeg ikke ble dømt skyldig. (For da hadde jo den jeg hadde injuriert, riksadvokat Sven Arntzen, vært skyldig). Hertil kommer domsrekorden som er uslåelig i injurienes-

Nye tyske bøker

Vi gjør oppmerksom på disse nyere tyske bøker som kan bestilles gjennom oss:

Helmut Sündermann: Die deutsche Frage. I. Von den Anfängen bis 1933. 220 sider. Pris kr. 25,—.

Helmut Sündermann: Die deutsche Frage. II. Von Hitler bis Heute. 336 sider. Pris kr. 35,—.

Herbert Graber: Sieger und Besiegte. 420 sider. Pris kr. 50,—.

Hans F. K. Günther: Mein Eindruck von Adolf Hitler. 158 sider. Pris kr. 22,—.

Hans Severus Ziegler: Adolf Hitler aus dem Erleben dargestellt. 300 sider. Pris kr. 48,—.

Karl Springenschmid: Die Männer von Narvik. 304 sider tekst, 64 sider bilder. Pris kr. 52,—.

Wilhelm Paula: Steingrab und Glaube. Pris kr. 20,—.

Udo Walendy: Europa in Flammen. Med bidrag av professor Barnes, generaladmiral Boehm, Arthur Erhardt, Friedrich Grimm, Hans Grimm, Erich Kern, Peter Kleist, Helmut Sündermann. 448 sider. Pris kr. 52,—.

Grossdeutschland — Traum und Tragödie. Alfred Rosenbergs kritikk over Hitlers politikk, skrevet i døds-sellen, Bearbeidet av Heinrich Härtle. 320 sider i stor-format, 16 billedsider. Pris kr. 50,—.

Bestill i tide før jul! Det er alltid noen som er for sent ute.

Bøkene sendes fraktfritt ved forskuddsbetaling.

Vi leveres ellers også alle de siste norske bøker til vanlig bokhandlerpris med tillegg av frakt (og eventuelt oppkravsgebyr).

FOLK OG LANDS BOKTJENESTE
Boks 3214, Oslo 4
Postgirokonto 1 64 50

For ungdommen —

(Forts. fra side 4.)

nye er SUF's innrømmelse av at kunsten er et redskap i klassekampen. Radikalerne setter så et spørsmålsteget for hvem, borgerskapet eller proletariatet?

For oss er der intet spørsmål i hvis interesse norsk kunst er blitt et redskap. Det er nok å besøke en «kunstutstilling» eller beskue noen av de nonfigurative «monumentaler.» Slike finnes det mange av. Her i Oslo har vi det såkalte Bjørnson-monument ved kringkastingshuset og flere med det. De fleste har sikkert også sett vinnerutkastet i konkurransen om utførelsen av mo-

ker. — Og den rekordmessige pressehets som gikk forut for dommen. Likevel avviste Høyesterett anken i stedet for å gjøre sin plikt og avverge utviklingen til det 23-årige justismord vi for lengst kjenner under navnet «den norske Dreyfus-saken. — Mer betryggende var altså ikke rettssikkerheten, herr Andersen.»

Og Fanebust konkludere med at «vi fra og med 1946 ikke har hatt noen gyldig Høyesterett, bortsett fra den del av Høyesterett som utelukkende har beskjeftiget seg med sivile saker, eller som i hvert fall ikke har fungert i landssviksaker sammen med dommere som har kompromittert seg som foran skissert i denne pamflett.

De dommere, aktorer og forsvarere og andre høyere embetsmenn som i embetsmedfør eller ved sitt nærvær i Bergen eller Oslo og tilstøtende områder medio mai 1945, må antas å ha vært såpass informert at de «måtte forstå», men som har unnlatt å ta konsekvensen av sin viten og sin antatte forstand — de må i det aller minste tilpliktes å svare for seg i rettslige former for åpne dører og under vitneplikt og vitners ansvar. — Mange kan komme i søkelyset. Her nevner jeg bare de fornemste av dem som etter min mening må antas å ha kvalifisert seg for åpenlys granskning.»

Dette får være nok, men folk som er blitt interessert etter å ha lest dette bør henvende seg direkte til Fanebust og skaffe seg brosjyren. Det skal ellers bli interessant å se om de personer Fanebust nå påny retter så alvorlige anklager mot kan la dette passere uten å gå til injuriersøksmål mot ham.

numentet over Olav Kyrre i Bergen. Eksempler har vi nok av.

FREMAD KRISTI STRIDSMENN!

Biskopen av Verdun, Pierre Boillon, som under den Annen Verdenskrig konspirerte i den franske motstandsbevegelsen, og derunder bl. a. drepte fire tyskere, har for en tid tilbake, overfor en rekke journalister, gitt en noe besynderlig forklaring på forskjellen mellom et onde og en synd. Han tok utgangspunktet i sin «motstandskamp» og uttalte:

«Jeg befant meg i en konflikt mellom plikten til å forsvare mitt fedreland og plikten til å respektere menneskeliv. Å drepe disse tyskerne var et onde, men ikke noen synd.»

Rent bortsett fra at Frankrike dengang hadde undertegnet en våpenstillstandsavtale med Tyskland, og derfor ikke lenger kunne «forsvares», synes vi at biskopen taler helt i tunge med sine norske kolleger, selv om disse inntil nå ikke har ytret seg i fullt så krasse ordelag.

DEMOKRATI PÅ ARBEIDSPLASSEN

I den sveitsiske «Nebelspalter» er man tydeligvis en smule skeptisk med hensyn til den overhåndtagende demokratiseringsprosessen, og har i en rekke små formuleringer forsøkt å arrestere fremtidssamfunnets noe endevendte tilstander. Vi siterer:

- 1) Orkestermusikerne avsluttet før første prøven, med stor majoritet, å fremføre Mozarts ess-dur-symfoni i tonearten ess-dur.
- 2) Arbeiderne på bilfabrikken besluttet etter lang og livlig debatt, ikke å produsere kjøtthermetikk men biler i kommende halvår.
- 3) Kirkurgistudentene bemyndiget professoren til å operere pasienten.
- 4) Teaterpublikum krevet i pausen at Florestan i fengselet skulle synge en sang av Brecht isteden for en arie.
- 5) Kassererne frabad seg i en skarp resolusjon revisorenes granskning.
- 6) Innbruddstyvene betegnet kriminalpolitiets folk som uhederlige.
- 7) Fangene satte fengselsdirektøren på frifot.

EN ANSTENDIG SOSIALIST

Norman Thomas, en amerikansk sosialist, som etter hva vi erfarer også skal være kjent, har uttalt i forbindelse med de amerikanske venstre-ekstremistenes nasjonalt selvbesudlende virksomhet:

«Jeg synes ikke noe særlig om å se ungdommer brenne mitt elskede lands flagg. Vil de absolutt utføre en symbolsk handling, så burde de heller vaske det.»

DER SOM HER

Signaturen Sd i den svenske Dala-Demokraten har tydeligvis hatt en visjon og fått åpenbart for seg all humbugen i den demokratiske floskel kalt «folkemeningen», når han skriver: «Tredve personer — forutsatt at de inkluderer de riktige navnene i Stockholm — er en alminnelig opinion — en folkemening.»

Passusen har universal gyldighet for alle demokratier, og kan selvsagt også brukes her i landet, uten omskrivning med to do.

KULTURREVOLUSJONEN I KINA

Man har i de siste år hørt så mye om kulturrevolusjonen i Maos Kina, men hva den egentlig går ut på, er det vel ikke alle som har klart for seg.

Vi skal her forsøke å belyse både dens bakgrunn og mål, samtidig som vi trekker sammenligninger med andre land som i dag er ledende industristater.

Kina var i tidligere tider et av våre fremste kulturland, og dets høye kulturelle nivå har ansporet og delvis vært et forbilde for andre land. Men istedet for fortsatt å utvikle sin kultur, har Kina stått på stedet marsj. Dette til tross for forskjellige dynastier. Hva grunnene kunne ha vært, vil vi ikke her komme inn på, da det vil føre for langt. Vi vil gå direkte på Kina etter borgerkrigen, hvor kommunistene vant og nasjonalist-kineserne måtte flykte til Formosa.

På dette tidspunkt var Kina næringsøkonomisk et jordbruksland med forsvinnende liten industri. Dessuten var nesten utelukkende all jord eid av godseierne. Landarbeiderne var eiendomsløse og helt i landadelens vold. Men etter borgerkrigen ble landeiendommene utparsellert til de halvt livegne jordbruksarbeiderne, i overensstemmelse med den marxistiske ideologi.

De kommunistiske lederne skjønnte at dette ikke var nok for å hjelpe frem et ik-

Slik kom Hitler . .

(Forts fra side 3)

legger. Men han er sannelig dets skaper. Før hans inn-

ke-industrialisert land til å skape et økonomisk forsvarlig grunnlag. Det måtte sattes på industri både tung og lett. I det 20. århundre er det ikke enkelte for et u-land å bygge opp en konkurransedyktig industri.

La oss se på hvilke betingelser som var til stede for at industrialiseringen kunne lykkes i Kina i 1950-årene: Naturrikdommer, en sterk stat, ideologi og planøkonomi. Men kapital og utdanning var mangelvarer.

For å kunne danne seg et bilde av vanskelighetene er det fristende å sammenligne Kina med den første stat som gjennomgikk den industrielle revolusjon, England i 1770-årene.

England var en svak stat med liten befolkningstilvekst, jordbruksproduksjonen var økende, slik at bøndene kunne avle mere enn de trengte til eget behov. Derfor kunne en større del av befolkningen gå inn i andre yrker, f. eks. håndverk. Hvem som helst kunne anskaffe seg de enkle maskiner som var nødvendige for å starte industri i liten målestokk. Utdannelsesnivået var lavt, men på den annen side var det tekniske utstyret så enkelt at hvilken som helst håndverker kunne lage og reparere de maskiner som ble brukt i industrien. Derfor var den lave teknologi ikke til hinder for industrialiseringen. Siden det ikke krevdes spesialutdanning på noe område innen industrien, kunne alle kategorier arbeidskraft taes i bruk, og regulert arbeidstid var et ukjent begrep. Barn på 5—6 år arbeidet ofte 12—14 timer pr. dag, med andre ord, hele folket var i arbeid. Til sist, men ikke av minst betydning, konkurransen med utlandet var minimal på grunn av de enorme transportutgiftene. Sett på denne bakgrunn, står dagens blivende industriland overfor store vanskeligheter.

Når det i dag snakkes om kulturrevolusjonen i Kina, er det et ledd i industrialiseringen. Myndigheten forsøker med alle midler å redusere befolkningstilveksten, samtidig som alle kategorier arbeidstakere mer eller mindre blir tvunget til å delta i oppbyggingen av næringslivet. Poenget er å få størst mulig arbeidsydelse av hver person, uten hensyn til yrke og stand. De politiske ledere er klar over at hvis Kina på noen måte skal kunne bli konkurransedyktige, må også der hele folket i arbeid.

treden var NSDAP en totalt betydningsløs forening. Under hans ledelse vokste det langsomt, men sikkert. Ved opplevelsene under verdenskrigen og revolusjonen hadde de opprinnelige erfaringer som Adolf Hitler hadde samlet i sin østerrikske tid modnet seg. Som frontsoldat hadde han fått erfare hvordan de ledende kretser i det keiserlige Tyskland var den ytre som den indre fiende så hjelpeløst underlegne, fordi de ikke mere forsto de brede lags psykologi. Hos Hitler, som forsto folkets sjel, ble beslutningen modnet om å skape en ny nasjonalisme som måtte bygges på de brede lag. Men dette kunne nasjonalismen bare når den forsto de brede lags behov og krav og gjorde dem til sine — når den i motsetning til den gamle nasjonalisme tok opp i sitt program den sosiale fornyelse av samfunnet i en nasjonalsosialistisk ånd.

Det parlamentariske demokrati og dets herrer, den internasjonale kapital og den jødisk ledete marxisme skulle altså bekjempes med deres eget våpen, massepropaganda. Derved godtok NSDAP for sin del ikke et øyeblikk demokratiets grunnprinsipp. Adolf Hitler skriver i «Mein Kampf»: Verdenshistorie skapes av mindretallet bare i tilfelle av at dette mindretall bærer i seg majoritetens vilje og beslutsomhet.

Dermed var NSDAP noe ganske annet enn de andre partier på den tid. NSDAP var et revolusjonsparti. Bare ved den totale seier, ved det totale sammenbrudd av Weimar-demokratiet, og ved en ny stat under bevegelsens fullstendige ledelse kunne dets mål bli nådd.

I året 1924 uttalte Hitler for retten: Det er kanskje eiendommelig at en mann som i over 4 ½ år har lært seg å akte sine foresatte, aldri å si imot, men å bøye seg blindt, plutselig skal være kommet i den største motsetning som kan tenkes i et samfunn — nemlig i motsetning til forfatningen. Og han har tilføyet som forklaring: Hvis de falne kunne gjenoppstå og bli spurt om de ville anerkjenne de nåværende tilstander, ville de rope: Aldri.

Den dypeste drivkraft i Adolf Hitlers politiske kamp er uttalt i disse ord. I Hitler ble frontsoldaten fra første verdenskrig for første gang klart og målbevisst revolusjonær. I Hitler fant de millioner døde fra skyttergravene i denne krigen en som kunne fullbyrde deres siste vilje, slik han oppfattet den.

(Fortsettes)

Krigsutbruddet . .

(Forts. fra side 5)

forsvaret overende og å fortsette marsjen mot Berlin. I Korridoren og nord for Warszawa sto to angrepshærer og ventet på ordre til innfall i Øst-Preussen. Den polske sydhær under general Tadeusz Ludzicki Piskor truet Schlesien.

Stillet like overfor den 29. august angrepsberedte, masserte polske tropper besluttet Hitler seg — etter at hans siste fredstilbud av samme dag var blitt avvist — til å komme en polsk og eventuelt en samordnet fransk offensiv i forkjøpet og å holde krigen borte fra tysk jord og isteden føre den i fiendeland. 1. september 1939 kl. 5.45 overskred tyske tropper på bred front den polske grense —

For riksdagen redegjorde Hitler innen rammen av sin regnskapsberetning inngående for forhistorien til det påbegynte felttog, som ingen i Tyskland hadde ønsket. Mens de tyske stormtropper i hårde kamper trengte de polske stridskrefter tilbake, lykkedes Mussolini å finne forståelse for en fredsmegling i Paris. Med uttrykkelig tilslutning av den franske regjering oppfordret han Tysklands, Storbritannias og Polens statsjefer til å gå med på en deltagelse i en fredskonferanse og å anerkjenne som grunnlag for den dette:

1. Avsluttelse av en våpenstillstand mellom Tyskland og Polen på basis av de nådde hærposisjoner.
2. Innkallelse av en konferanse i løpet av to til tre dager.
3. Løsning av den polsk-tyske strid på forhandlingsveien.

I Berlin, Paris og Roma var man straks rede til å godta disse betingelser. Derimot manglet i London viljen til fredelig ordning. Med det uantagelige krav at Tyskland skulle trekke sine tropper tilbake til den gamle Versaillesgrense fremtvang England krigens fortsettelse. 3. september erklærte Storbritannia Tyskland krig etter et ultimatum med to timers varighet. Satt under press fra Washington og London fulgte Frankrike samme dag kl. 12 med et løpende ultimatum som kl. 17 ble avløst av krigserklæringen.

Triumferende meldte «Daily Herald»: «Samtlige jøder betrakter denne krig som en hellig krig.» Slike og lignende kunngjøringer ga presidenten i JEWISH AGENCY, Chaim Weizmann realitet verden rundt, med tilbud til den britiske regjering om å

VALGET I BUNDESTYSKLAND

Det tyske nasjonaldemokratiske parti ble i likhet med NS i sin tid i Norge — uten sammenligning forørrig — rammet av de vanskeligheter et lite parti møter når det gjelder å vinne fremgang i et parlamentarisk demokrati. Og her tenker vi da ikke bare på det spesielle tyske demokrati av i dag hvor selve valgloven hindrer de små i å bli store ved å kreve minst 5 pst. av stemmene for å bli representert. Hva denne 5 pst. grense angår, så byr den naturligvis på store muligheter til å skremme bort potensielle velgere fra partier hvis utsikter til å nå disse 5 pst. ikke er sikre. Hele den massive tyske dagspresse av alle politiske avskygninger sammen med fjernsyn og radio og partipolitikere i samlet flokk forsikret som kjent dag ut og dag inn om at nasjonaldemokratene ikke hadde skyggen av sjanse til å nå de 5 pst. I tillegg kom så alle svindel-gallupundersøkelsene som samstemmig erklærte det samme. Men heller ikke dette ville vel under normale omstendigheter ha kunnet hindre NPD i langt å overskride 5 pst.-grensen. Og her kommer da likheten med NS i sin tid inn. Den politiske kamp mellom de borgerlige under ledelse av Kiesinger og sosialdemokratene under ledelse av Willy Brandt var blitt så intens og opphetet at spørsmålet Brandt eller Kiesinger overskygget alt annet. Brandt står jo for så mange tyskere — og spesielt da innen den nasjonale front — som det verste av alt. Det var vel på dette grunnlag — frykten for å «kaste bort stemmene» som det heter i demokratisk sprogbruk — at nasjonaldemokratene forble upresentert i den tyske bundsdag. Endel tall vil ellers være av interesse når det gjelder NPD. Trass i det foran nevnte fikk partiet i

stille en jødisk frivilligavdeling med en styrke på 20 000 mann.

Krigsmålet trakk «Centraalblad voor Israeliten in Nederland» 13. september 1939 opp med den klare formulering: «De millioner av jøder som bor i Amerika, England, Frankrike og Nord- og Sør-Afrika er besluttet på å føre utryddelseskrigen over til Tyskland inntil total tilintetgjørelse.»

Saarland 5,7 pst. av stemmene, i Bayern 5,3 pst., i Rheinland-Pfalz 5,2 pst., i Baden-Württemberg 4,5 pst., Bremen 4,4 pst., Schleswig-Holstein 4,3 pst. og Nordrhein-Westfalen 3 pst. Og alt ialt var stemmetallet så betydelig som 1 422 106 tyske velgere som trass i alt og trass i en massiv terrorstemte på von Thaddens parti.

KINESERNE FLYTTER ATOMSENTRET

Det ser ut til at kineserne holder på å forlegge sitt atomsenter ved Lop Nor (Sinkiang) til Tibet, og det er kanskje det som er grunnen til at de foreløpig har slått an en mere forsonlig tone overfor Sovjetsamveldet. Atomsentret lå bare 900 km fra det sted hvor de siste grensesammenstøt fant sted. Nå skal det stasjoneres 1 400 km fra den sovjetiske grense i en dal nord for Himalaya som er meget vanskelig å angripe.

POLSKE JØDER

strømmer nå inn i Skandinavia slik de i sin tid gjorde i Tyskland etter første verdenskrig. Grunnen skal være at polakkene påny viser sin antisemitisme. Da vi ikke synes det er grunn til å rope hurra for at nye fremmedelementer skal strømme inn i Norge, er vi glad over å kunne konstatere at det er Sverige og Danmark som belastet med problemet innvandrende polske jøder. Det skal hittil være kommet over 800 polske jøder til de to andre nordiske land, 470 til Danmark og 340 til Sverige. Til Norge skal det bare være kommet noen ganske få. En talsmann for Jewish Agency sier ellers at det om forholdsvis kort tid vil være kommet 1200 polske jøder til Danmark og Sverige og at det fra dansk side er utstedt 2400 visa og fra svensk side 2000 visa til polske jøder.

FORBUDT I ØSTERRIKE

Erich Kerns bok «Von Versailles bis Nürnberg — Der Opfergang des deutschen Volkes» er beslaglagt i Østerrike. Men her i landet er den iallfall tilsalg — gjennom FOLK OG LANDS BOKTJENESTE. Prisen er kr. 50,—.

ISRAELS KRENKELSE AV HAAGERKONVENSJONEN

FN's organisasjon UNESCO har kritisert Israel for å krenke kulturelle steder og for å stanse innførsel av lærebøker godkjent av UNESCO til bruk i skolene i okkupert arabisk område. Med 26 mot 4 stemmer ga styret uttrykk for dyp bekymring over Israels krenkelse av Haagerkonvensjonens bestemmelser om beskyttelse av kulturell eiendom i krigstid, og for likegyldighet overfor henstillinger med hensyn til arkeologiske utgravninger. Man påla Israel å bevare alle kulturelle steder, bygninger og gjenstander, særlig i den gamle bydel i Jerusalem, og ikke å foreta utgravninger, fjerne eiendeler eller forandre deres historiske eller kulturelle trekk.

OBERAMMERGAU IKKE DENAZIFISERT?

Benedictinermunken Stephan Schaller har i to år (etter jødisk påtrykk) arbeidet med å få endret pasjonsspillenes tekst slik at den ikke skal virke «antisemitisk». Nå hevder han imidlertid at hans anstrengelser har vært forgjeves takket være pasjonsspill-komiteens konservative holdning.

INGEN NÅDE I NEDERLAND

Nederland er et av de få land som fremdeles holder tyskere innesperret som følge av dom for begåtte krigsforbrytelser i den første opphissede etterkrigstid. Det har nå vært sterke krefter i sving for å få løslatt de tre tyskere som fremdeles sitter i tukthuset i Brenda idømt livsvarig straffearbeide. Den nederlandske justisminister er imidlertid uten nåde og har erklært at de tre ikke vil bli benådet. På den annen side har mange selv av hans sosialdemokratiske partifeller ønsket at det nå må settes en sluttstrek.

ET SAMNORDISK SPROG?

Riksdagsmann Sven Sundin fra svenske Centerpartiet, har gjennom Nordisk Råd tatt til orde for at man skulle innføre ett felles skriftsprog for hele Norden. Det er meningsløst, sier han, at de respektive lands ortografi driver fra hverandre, og det i en tid som mer og mer preges av et livlig sam-

arbeide på mange områder. Med de moderne media som TV og radio ville man ha meget nyttige instrumenter til fremme av denne gode tanke.

Rent bortsett fra at vi finner dette forslag en smule for intelligent til å være klekket ut i en parlamentarisk forsamling, tipper vi at det iallfall blir dyktig obstruert av de lønnlige krefter her i verden, som ikke er interessert i at noe skal bli «samlet». Forøvrig gir vi vårt «bitrede».

FRA SAMNORDISK TIL «NYSVENSK»

Og mens vi er inne på sprogpolitikk, klipper vi en bit fra det norske Ingeniør-Nytt, hvor man tegner et bilde av situasjonen i praksis. Der er det nemlig slik at en svensk bedrift i Hässle i Mölndal har funnet ut at det svenske sprog er for dyrt. (!) Derfor skal samtlige ansatte fra og med nyttår gå over til å kommunisere på engelsk! Det er arbeidet med å oversette dets rapporter til sistnevnte sprog som faller bedriftsherrene tungt for brystet. Man må jo betale translator-gebyr! I et annet konsern skal man legge om til å holde konferanser på engelsk. Det blir liksom mer «rasjonelt» slik, hevdes det. Innen eksportbransjen overveier flere andre virksomheter å opphøye engelsk til «offisielt» sprog.

ANNELIESE PAROW TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,50

Bruk postgironr.: 16 450

Utgiver A/S Folk og Land